

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 35g/2024

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 229² alin. (3) din
Codul vamal și a articolului 224 alin. (1) din Codul administrativ

(prescripția răspunderii materiale)

CHIȘINĂU
18 iunie 2024

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 19 februarie 2024,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 18 iunie 2024, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 229² alin. (3) din Codul vamal, adoptat prin Legea nr. 1149 din 20 iulie 2000, și a articolului 224 alin. (1) din Codul administrativ, ridicată de dl administrator Boris Crivoi în interesele SA „Vetropack Chișinău”, în dosarul nr. 3-1176/2022, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecătoare Viorica Dodon, de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. După cum rezultă din sesizare și din încheierea instanței care a ridicat excepția de neconstituționalitate, pe data de 1 martie 2022, la pista de control vamal de ieșire din Republica Moldova s-a prezentat o persoană cu un autocamion care a declarat la export marfă cu o greutate de 12 870 kg, în valoare de 102 579, 33 lei, care aparținea SA „Vetropack Chișinău”.

4. În urma controlului vamal s-a stabilit că în autocamion era încărcată marfă de același tip, dar într-un alt ambalaj și cu o greutate de 30 540 kg, în valoare de 119 294,75 lei.

5. La 11 martie 2022, Serviciul vamal a întocmit un proces-verbal și a emis o decizie cu privire la contravenția comisă de SA „Vetropack Chișinău”.

6. Nefiind de acord, dl Boris Crivoi în interesele SA „Vetropack Chișinău” a contestat în modul stabilit actele administrative la Serviciul Vamal.

7. Nefiind de acord cu răspunsul primit, la 13 mai 2022, SA „Vetropack Chișinău” a depus o acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului Vamal și a solicitat anularea actelor administrative.

8. La 4 aprilie 2023, dl Boris Crivoi a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 229² alin. (3) din Codul vamal și a articolului 224 alin. (1) din Codul administrativ.

9. Prin Încheierea din 30 ianuarie 2024, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

11. Prevederile relevante ale Codului vamal, adoptat prin Legea nr. 1149 din 20 iulie 2000, sunt următoarele:

Articolul 229² Prescripția răspunderii materiale

„(1) Prescripția înlătură răspunderea materială.

(2) Termenul de prescripție a răspunderii materiale este de 1 an.

(3) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.

(4) În cazul contravenției continue și contravenției prelungite, termenul de prescripție curge de la data săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni.”

12. Prevederile relevante ale Codului administrativ, adoptat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, sunt următoarele:

Articolul 224 Hotărârile instanței de judecată

„(1) Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri:

a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată;

d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul;

e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)–e).

(2) Dacă la momentul anulării actului administrativ individual de către instanță acesta este deja executat, instanța dispune, la cerere, întoarcerea executării, în măsura în care ea este real posibilă.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării privind excepția de neconstituționalitate

13. Autorul excepției notează că articolul 229² din Codul vamal stabilește că prescripția răspunderii materiale este de un an, iar acest termen curge de la data săvârșirii contravenției.

14. Având în vedere că legislatorul nu a prevăzut în norma contestată limitele temporale ale prescripției materiale, așa cum prevede articolul 30 alin. (5) din Codul contravențional (de exemplu, de la data săvârșirii faptei și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată), instanța nu aplică prescripția, deși, în cazul în care a fost ridicată excepția, acesta a expirat.

15. De asemenea, autorul notează că articolul 224 alin. (1) din Codul administrativ nu stabilește competența instanței de judecată de a anula actul administrativ în cazul în care termenul de prescripție pentru răspundere materială a expirat.

16. Autorul consideră că termenul de prescripție de un an din momentul săvârșirii contravenției s-a împlinit, în cazul său, la 1 martie 2023, iar până la acest moment nu există o hotărâre judecătorească definitivă.

17. În opinia autorului, norma contestată este contrară articolului 20 (*accesul liber la justiție*) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

18. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

19. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul administrativ și Codul vamal, ține de competența Curții Constituționale.

20. Curtea notează că excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

21. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 229² alin. (3) din Codul vamal și articolul 224 alin. (1) din Codul administrativ. Curtea constată că prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

22. Totodată, Curtea observă că Codul vamal, din care face parte norma contestată, a fost abrogat de la 1 ianuarie 2024, prin Legea nr. 95 din 24 august 2021. Curtea reiterează că excepția de neconstituționalitate poate fi

ridicată și în privința actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă acestea continuă să producă efecte în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Astfel, Curtea admite că instanța de judecată ar putea aplica prevederile criticate în cauza pe care o examinează, deoarece norma în privința căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate era în vigoare la data emiterii deciziei contestate (DCC nr. 132 din 19 noiembrie 2020, § 16; DCC nr. 145 din 28 septembrie 2021, § 20; DCC nr. 163 din 1 decembrie 2022, § 17).

23. Cu privire la pretinsa ingerință în dreptul garantat de articolul 20 din Constituție, Curtea observă că autorul excepției invocă faptul că normele contestate nu stabilesc înlăturarea răspunderii în caz de expirare a termenului de prescripție a răspunderii materiale și nici Codul administrativ nu ar stabili competența instanței de judecată de a anula actul administrativ care nu a fost executat în limita termenului de prescripție.

24. Potrivit Codului administrativ, orice persoană are dreptul să atace actele administrative ale organelor vamale și ale colaboratorilor vamali dacă consideră că sunt lezate drepturile sau interesele sale legitime. Prin urmare, instanța de judecată, atunci când examinează acțiunea în contencios administrativ, poate să adopte o hotărâre în care să anuleze în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și să adopte o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă aceste acte sunt ilegale și prin ele persoana este vătămată în drepturile sale (articolul 224 alin. (1) din Codul administrativ).

25. Din analiza sistematică a prevederilor Codului vamal, Curtea constată că legislatorul a prevăzut tipurile de contravenții vamale cu răspundere materială, procedura de întocmire a actelor de constatare a contravențiilor vamale, de cercetare a contravențiilor vamale, sancțiunile pentru comiterea contravențiilor vamale, precum și modul de contestare administrativă și judiciară a actelor administrative și a sancțiunilor aplicate. Curtea reține că articolul 229² din Codul vamal stabilește termenul de prescripție pentru tragerea la răspundere, momentul din care acest termen începe să curgă, însă nu conține nicio prevedere care ar împiedica persoana interesată să invoce prescripția în cazul expirării termenului.

26. În baza celor menționate *supra*, Curtea observă că autorul în sesizarea sa anticipează o anumită interpretare pe care ar putea să o dea instanța de judecată în cauza sa, cu care nu este de acord. Respectiv, el nu ridică o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, competențe care revin instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 64 din 13 mai 2021, § 19; DCC nr. 107 din 21 iulie 2022, § 24).

27. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 229² alin. (3) din Codul vamal, adoptat prin Legea nr. 1149 din 20 iulie 2000, și a articolului 224 alin. (1) din Codul administrativ, ridicată de dl administrator Boris Crivoi în interesele SA „Vetropack Chișinău”, în dosarul nr. 3-1176/2022, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 18 iunie 2024

DCC nr. 70

Dosarul nr. 35g/2024